

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 117/05-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 20. apríla 2005 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. Ondreja Králika, B., zastúpeného Mgr. A. S., B., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky Okresným súdom Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 316/03, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. Ondreja Králika o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 31. marca 2005 doručená sťažnosť Ing. Ondreja Králika, B. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného Mgr. A. S., B., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) Okresným súdom Bratislava IV (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 316/03.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že rozsudkom okresného súdu sp. zn. 9 C 56/02 z 28. apríla 2003 bolo jeho manželstvo rozvedené. Dve maloleté deti boli na čas po rozvode zverené do výchovy a opatery matky s tým, že po vzájomnej dohode deti budú striedavo vždy po týždni bývať u jedného z rodičov.

K dohode o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva medzi bývalými manželmi, aj napriek pokusom sťažovateľa, nedošlo. Preto sťažovateľ 23. decembra 2003 podal návrh okresnému súdu na jeho vyporiadanie. Konanie vo veci sťažovateľa je na tomto súde vedené pod sp. zn. 9 C 316/03.

Sťažovateľ ďalej uviedol, že 26. marca 2004 podal okresnému súdu návrh na vydanie predbežného opatrenia. V ňom žiadal, aby súd zaviazal jeho bývalú manželku (ďalej len „odporkyňa“) hradiť jednu polovicu splátky hypotekárneho úveru, ktorý im ešte za trvania manželstva spoločne poskytla HVB Bank Slovakia, a. s. Dôvodom tohto kroku sťažovateľa bola jeho snaha vyhnúť sa sankciám za nesplácanie úveru, pretože táto povinnosť v dôsledku neriešenia vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva ostala na ňom samotnom.

Na základe výzvy okresného súdu z 13. mája 2004 sťažovateľ uhradil súdny poplatok za návrh vo veci samej aj za návrh na vydanie predbežného opatrenia. Vzhľadom na zlú finančnú situáciu listami z 13. mája 2004 a 26. mája 2004 žiadal súd o konanie vo veci.

Uznesením zo 4. júna 2004 okresný súd návrh na vydanie predbežného opatrenia sťažovateľovi zamietol. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) o podanom odvolaní sťažovateľa z 28. júna 2004 rozhodol uznesením sp. zn. 5 Co 212/2004 z 29. októbra 2004 tak, že prvostupňové rozhodnutie potvrdil.

Podľa tvrdenia sťažovateľa však až 16. februára 2005 mu bolo vyššie uvedené rozhodnutie krajského súdu doručené a následne 17. februára 2005 mu bolo taktiež doručené predvolanie na pojednávanie vo veci samej, ktoré okresný súd nariadil na 19. máj 2005.

Sťažovateľ namieta tú skutočnosť, že kým okresný súd, ako aj krajský súd postupovali neprimerane a neodôvodnene pomaly pri rozhodovaní o predbežnom opatrení, okresný súd vo veci samej nekonal vôbec, iba jednoduchými úkonmi vyzval sťažovateľa na zaplatenie súdneho poplatku (doručená 12. mája 2004) a zaslal návrh odporkyni (20. mája 2004).

Sťažovateľ tvrdí, že napriek jednoduchosti a bežnosti prerokovávanej veci okresný súd počas 15 mesiacov od podania návrhu nezačal konať vo veci samej.

Z uvedeného dôvodu po viacnásobných urgenciách sťažovateľ 8. decembra 2004 podal sťažnosť na priet'ahy v súdnom konaní adresovanú predsedkyni okresného súdu, ktorá bola z jej strany posúdená ako dôvodná.

Sťažovateľ v tejto súvislosti žiada, aby ústavný súd deklaroval porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy okresným súdom v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 316/03, priznal mu primerané finančné zadost'učinenie vo výške 50 000 Sk a náhradu trov konania vo výške 5 302 Sk.

V sťažnosti sťažovateľ tvrdí, že konaním okresného súdu došlo aj k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a tiež jeho práva na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“). V sťažnosti je návrh výroku rozhodnutia jasne oddelený od jej ostatných častí. Sťažovateľ je zastúpený zvolenou kvalifikovanou právnu zástupkyňou, advokátkou.

Podľa § 20 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) je ústavný súd viazaný návrhom. Viazanosť návrhom sa zvlášť vzťahuje na návrh výroku rozhodnutia

(petit), v ktorom je sústredené, čo chce sťažovateľ konaním dosiahnuť. Preto ústavný súd pokladá v okolnostiach prípadu tvrdenie o porušení práv sťažovateľa podľa čl. 38 ods. 2 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru za súčasť jeho právnej argumentácie, a teda o ňom výslovne nerozhoduje.

II.

Ústavný súd sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí podľa § 25 zákona o ústavnom súde. Skúmal pritom, či má na jej prerokovanie právomoc, či má náležitosti predpísané v § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde, či nie je neprípustná, podaná niekým zjavne neoprávneným alebo oneskorene, ako aj to, či nie je zjavne neopodstatnená.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú možno preto považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (III. ÚS 199/02, I. ÚS 140/03).

Predmetom sťažnosti je namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ktorého sa mal dopustiť okresný súd v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 316/03 o návrhu sťažovateľa na vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva s odporkyňou.

V okolnostiach prípadu ústavný súd zo sťažnosti sťažovateľa a k nej pripojeného spisového materiálu zistil, že v tejto veci na základe návrhu sťažovateľa z 23. decembra 2003 o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva a jeho návrhu na vydanie predbežného opatrenia z 26. marca 2004 okresný súd po zaplatení súdneho poplatku sťažovateľom (13. mája 2004) uznesením zo 4. júna 2004 návrh na vydanie predbežného

opatrenia zamietol. O odvolaní sťažovateľa voči predmetnému uzneseniu podanému 28. júna 2004 rozhodol odvolací krajský súd uznesením sp. zn. 5 Co 212/2004 z 29. októbra 2004 tak, že napadnuté uznesenie prvostupňového súdu potvrdil.

Ostatným úkonom okresného súdu vo veci samej bolo nariadenie pojednávania (21. decembra 2004) na 19. máj 2005.

III.

Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti konštantne vychádza z názoru, že účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu (napr. I. ÚS 167/03). Posúdenie otázky, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Z judikatúry ústavného súdu ďalej vyplýva, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 57/01, I. ÚS 61/03).

Podľa názoru ústavného súdu nemožno na základe skutočností uvedených v sťažnosti považovať postup okresného súdu za taký, ktorý by bolo možné vzhľadom najmä na celkovú dĺžku konania kvalifikovať ako „zbytočné prietahy v konaní“ v zmysle cit. článku ústavy. Je síce možné zistiť v doterajšom postupe okresného súdu aj prietah, tak ako ho konštatovala podpredsedníčka okresného súdu v odpovedi z 1. februára 2005 adresovanej sťažovateľovi, ten však bol napravený vytýčením pojednávania vo veci.

V posudzovanom konaní o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva ide o spor, v ktorom je každý účastník povinný postupovať podľa § 6 a § 120 Občianskeho súdneho poriadku a vyvíjať všetko úsilie na súčinnosť so súdom tak, aby súd mohol o uplatnenej

ochrane rozhodnúť v súlade so zákonom. Súd v sporovom konaní nie je povinný konať z vlastnej iniciatívy, najmä nahradzovať úkony účastníkov pri uplatňovaní ich nárokov, plnení ich procesných povinností a využívaní procesných práv. Vychádzajúc z uvedenej základnej charakteristiky sporového konania možno sťažovateľovi vyčítať, najmä ak tak zdôrazňoval nalievajúcu potrebu riešiť meritum veci – vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva, že nevenoval pozornosť zaplateniu súdneho poplatku, ktorý bol splatný podaním návrhu, a zaplatil ho až 13. mája 2004 (4 a pol mesiaca po podaní návrhu) na základe výzvy okresného súdu.

O predbežnom opatrení okresný súd rozhodol v čase, ktorý nemožno považovať za vybavenie veci so zbytočnými priet'ahmi, keď po úhrade súdneho poplatku za návrh na vydanie predbežného opatrenia 13. mája 2004 o ňom rozhodol 4. júna 2004.

Ústavný súd konštatuje, že ak na jednej strane sťažovateľ ako účastník konania je oprávnený využiť na svoju obranu všetky procesné prostriedky dané mu príslušným procesným kódexom, na druhej strane musí počítať s tým, že ich využitie môže mať za nevyhnutný dôsledok spomalenie postupu všeobecného súdu pri prerokovaní veci samej, a tým aj predĺženie súdneho konania a že tento dôsledok (predĺženie konania) nemôže v sťažnosti podanej podľa čl. 127 ods. 1 ústavy následne úspešne pričítať výlučne postupu konajúceho súdu a len z tohto dôvodu vyvodzovať porušenie jeho práv podľa cit. článku ústavy. Z uvedeného dôvodu dobu minimálne štyroch mesiacov, keď celý spisový materiál vo veci sťažovateľa bol okresným súdom odstúpený krajskému súdu za účelom rozhodnutia o odvolaní sťažovateľa proti zamietnutiu predbežného opatrenia, nemožno pričítať na vrub okresnému súdu.

Ústavný súd v predmetnej veci konštatuje, že v okolnostiach prípadu doterajšia doba konania okresného súdu je primeraná (15 mesiacov). Dĺžka konania a všetky uvedené skutočnosti, t. j. doba, počas ktorej bol spis na krajskom súde, ako aj zaplatenie súdneho poplatku sťažovateľom až na výzvu súdu vylučujú, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 316/03 došlo ku zbytočným priet'ahom znamenajúcim porušenie sťažovateľovho označeného ústavného práva.

Preto je sťažovateľova sťažnosť zjavne neopodstatnená. Zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti nemožno odstrániť. Ústavný súd sa preto nezaoberal ani jeho ďalšími návrhmi uvedenými v sťažnosti.

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. apríla 2005